

Док. бр. WD-16-5/2-3

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
о раду и активностима Међународне комисије за
слив реке Саве
за период 1. април 2015 – 31. март 2016. године

Мај 2016. године

САДРЖАЈ

Увод.....	5
1. Пловидба.....	7
1.1. Безбедност пловидбе.....	7
1.2. Технички стандарди.....	8
1.3. Инфраструктура пловног пута.....	9
2. Интегрисано управљање водама.....	11
2.1. Управљање речним сливом.....	11
2.2. Спречавање и контрола акцидената.....	13
2.3. Управљање поплавама.....	14
3. Међусекторска и остала питања.....	16
3.1. Управљање информацијама.....	16
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	17
3.3. Остала развојна питања.....	18
4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група.....	20
4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама.....	20
4.2. Сарадња са националним институцијама.....	21
4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група.....	22
5. Правна питања.....	26
5.1. <i>Оквирни споразум о сливу реке Саве (FASRB) и протоколи уз FASRB</i>	26
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	27
6. Финансијска питања.....	28
6.1. Буџет.....	28
6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова.....	29
6.3. Остале активности.....	29
Додатак I – Попис чланова и заменика чланова Савске комисије	
Додатак II – Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године	
Додатак III – Попис пројеката повезаних са <i>Оквирним споразумом</i> , спроведених, у току или покренутих током финансијске 2015. године	
Додатак IV – Попис планираних пројеката повезаних са <i>Оквирним споразумом</i>	
Додатак V – Попис састанака одржаних са интересним групама које је организовала или коорганизовала Савска комисија током финансијске 2015. године	
Додатак VI – Преглед активности спроведених у склопу прославе Дана реке Саве 2015. године	
Додатак VII – Попис скраћеница	

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив реке Саве (Савска комисија, ISRBC) дефинисани су *Оквирним споразумом о сливу реке Саве (Оквирни споразум, FASRB)* и, детаљније, Анексом I *Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив реке Саве*. Обавеза Савске комисије да подноси годишњи извештај о свом раду и активностима Странама Оквирног споразума произилази из члана 10. Анекса I Оквирног споразума.

На тој основи је припремљен *Годишњи извештај о раду и активностима Савске комисије за 2015. годину. Извештај* обухвата финансијску 2015. годину Савске комисије, односно период од 1. априла 2015. до 31. марта 2016. године. Сви програми рада и планови рада који су наведени у оквиру *Годишњег извештаја* такође одговарају наведеној финансијској години.

Током извештајног периода учињени су значајни напори у правцу остваривања даљег напретка у спровођењу *Оквирног споразума* и додатног јачања основе за будуће спровођење *Оквирног споразума* кроз обезбеђивање нове посвећености држава Страна Оквирног споразума у спровођењу главних активности Савске комисије.

Током овог периода Савска комисија је организовала министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода (слика 1), у Брчком, 6. јула 2015. године, са циљем разматрања текућих питања у вези спровођења *Оквирног споразума*, као и ради разматрања напретка оствареног у области заштите од поплава заснованог на резултатима два министарска састанка одржана током финансијске 2014. године, тј. састанка на тему регионалне сарадње у области заштите од поплава (одржаног у Београду, 16. јуна 2014. године), и Петог састанка држава страна *Оквирног споразума* (одржаног у Загребу, 2. децембра 2014. године). Овај састанак свакако представља мерило за напредак остварен током извештајног периода.

Слика 1. Министарски састанак о регионалној сарадњи у сливу реке Саве (Брчко, 6. јул 2015. године)

Током финансијске 2015. године су организоване четири седнице Савске комисије: 38. седница (у Брчком, 6-7. јула 2015. године), 39. седница (у Загребу, 19-20. октобра 2015. године), 40. седница (у Загребу 14. децембра 2015. године) и 41. седница (у Београду, 17-18. фебруара 2016. године). Поред тога, одржано је 11 састанака стручних група Савске комисије и 37 конференција, радионица и осталих састанака са интересним групама.

Најважнији резултати који су током финансијске 2015. године остварени у правцу постизања циљева *Оквирног споразума*, обухватају:

- ступање на снагу *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум* и потписивање *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум*
- обезбеђивање финансијских средстава и окончавање припремних корака за израду *Плана управљања ризицима од поплава (FRM Plan)* за слив реке Саве и успостављање система упозорења и предвиђања поплава (*FFWS*) за слив реке Саве
- даљи напредак у области унификације правила која се односе на техничке стандарде и безбедност пловидбе на реци Сави
- успостављање кључних функционалности географског информационог система (*Sava GIS*), као и хидролошког информационог система за слив (*Sava HIS*)
- даље јачање учешћа јавности и укључености интересних група у процес спровођења *Оквирног споразума* кроз успостављање Савског савета за воде као сталне саветодавне платформе Савске комисије.

Највећи део активности у оквиру процеса се обавља кроз спровођење пројеката. Стога су наставили да се врше напори за обезбеђивање финансијских средстава за приоритетне (регионалне) пројекте повезане са спровођењем *Оквирног споразума*, са посебним фокусом на екстерне финансијске изворе, што је резултовало даљим растом удела екстерних финансијских средстава на преко 92%. Поред тога, поднешено је неколико предлога пројеката програму финансирања који подржава спровођење *Дунавске стратегије Европске уније (EUSDR)*, тако да се очекује да ниво екстерно финансираних пројеката остане висок.

Идентификовани су одређени изазови у процесима који се односе на увођење правно обавезујућег карактера одлука Савске комисије у одређене области управљања водама, даље проширење сарадње са Црном Гором у правцу остваривања њеног пуноправног чланства у Савској комисији, као и на ратификацију / коначно усклађивање протокола уз *Оквирни споразум* који су потписани или чији су нацрти формулисани током претходних година.

Детаљан преглед активности Савске комисије је представљен у наредним поглављима. У Додацима који су приложени уз *Извештај* ради целокупности информација, налазе се попис чланова и заменика чланова Савске комисије (Додатак I), попис активних стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године (Додатак II), попис пројеката повезаних са *Оквирним споразумом*, спроведених, у току или покренутих током извештајног периода (Додатак III), попис планираних пројеката (Додатак IV), као и кратак преглед активности везаних за учешће јавности и укључивање интересних група (Додаци V и VI). Попис скраћеница се налази у Додатку VII овог *Извештаја*.

1. Пловидба

Имајући у виду *План рада Савске комисије за финансијску 2015. годину*, активности Савске комисије у области пловидбе су биле усредсређене на координацију активности чији је циљ да олакшају израду преостале документације потребне за обнову и развој пловидбе на водном путу реке Саве.

1.1. Безбедност пловидбе

У финансијској 2014. години, UNECE је усвојила 5. верзију *Европског правилника за унутрашње водне путеве (CEVNI)*, којом су стручњаци постигли веома висок ниво усклађености правила између земаља и речних комисија на европском нивоу. На основу нове верзије *CEVNI*, Савска комисија је усвојила одлуку о изменама и допунама *Правила пловидбе на сливу реке Саве* (Одлука 4/16 о изменама и допунама Одлука 14/14, 19/10 и 30/07 о *Правилима пловидбе на сливу реке Саве*), која ће да ступи на снагу 1. јануара 2017.

Истовремено, на основу поглавља 12 *Правила пловидбе – Правила речног надзора*, развијена је интернет апликација за речни надзор. Апликација је завршена током последњег квартала финансијске 2015. године и очекују се први резултати њеног коришћења. Започело је и спровођење заједничких активности Савске и Дунавске комисије са циљем да се, на основу апликације Савске комисије, развије слична интернет апликација за цели регион Дунава и, по могућности, за водне путеве Европске уније.

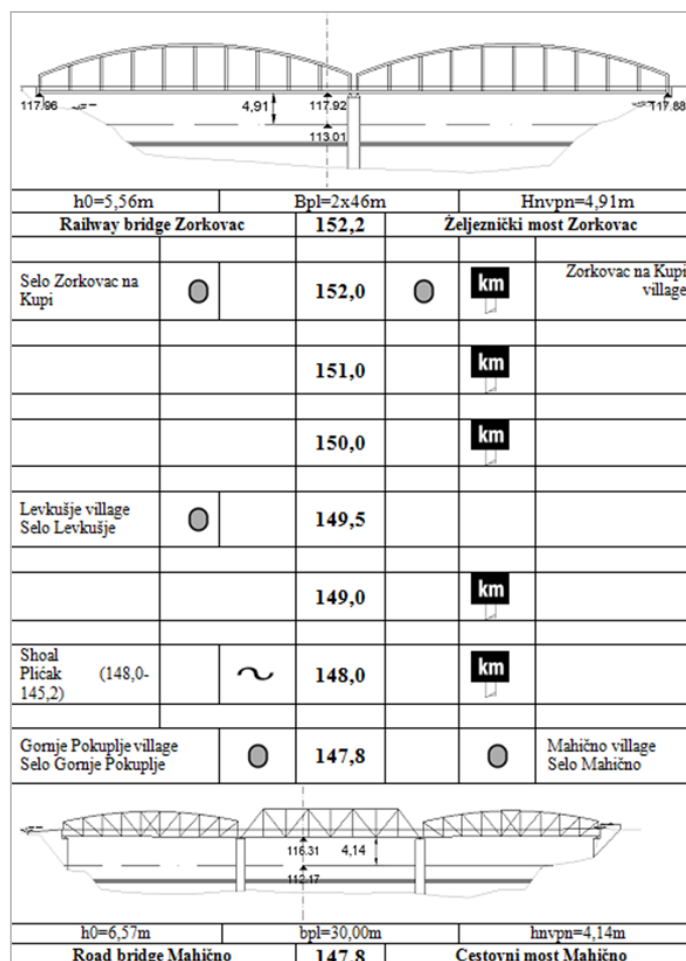
У складу са усвојеном политиком, Савска комисија је наставила сарадњу са Европском унијом и речним комисијама у области развоја стручних квалификација и стандарда обуке у оквиру Европске комисије, са циљем развоја новог европског оквира за стручне квалификације и стандарде обуке. Као резултат ових активности, Европска комисија је почетком 2016. године израдила и усвојила предлог нове директиве Европске уније, који је прослеђен Парламенту и Савету на усвајање. Узимајући у обзир овај документ, Савска комисија је започела са израдом предлога измена правила Савске комисије која се односе на стручне квалификације посада пловила.

Савска комисија је такође учествовала у успостављању Европског одбора за израду стандарда у области унутрашње пловидбе (CESNI). Циљеви овог одбора су пружање доприноса усвајању униформних стандарда на целој мрежи унутрашњих водних путева у Европи са освртом на повећавање безбедности пловидбе и заштиту животне средине у контексту унутрашњег пловидбеног саобраћаја, промовисање запошљавања у области унутрашње пловидбе чиме се сектор чини привлачнијим, олакшавају транспортне операције и промовише међународна трговина.

Да би се олакшао процес спровођења, нова правила се систематски презентују представницима надлежних власти држава Страна *Оквирног споразума*. Исто тако, Савска комисија прати спровођење свих одлука у државама Странама, са циљем да се садржај докумената унапреди на основу података добијених од директних корисника.

Савска комисија је завршила израду *Даљинара реке Саве и њених пловних притока* за деоницу узводно од Сиска (до границе између Словеније и Хрватске) и за пловну деоницу реке Купе (слика 2), а објављено је друго, ажурирано издање *Даљинара*. Од надлежних власти Словеније се очекују подаци за словеначки сектор.

У сарадњи са надлежним властима је настављена израда *Албума мостова* за деоницу узводно од Сиска, и припремљен је први концепт *Албума*.

Слика 2. Даљинар реке Саве и њених пловних притока (2016)

Са циљем да се промовише *Приручник за пловидбу на реци Сави* и да се унапреди имиџ унутрашње пловидбе, Савска комисија је наставила са одржавањем јавних презентација *Приручника* у земљама савског слива. Током финансијске 2015. године, такве презентације су организоване у Београду, у сарадњи са Саобраћајним факултетом (уз учешће ученика средњих школа за унутрашњу пловидбу из Београда и Новог Сада, студената Саобраћајног факултета и представника индустрије), док се планира да презентације у другим земљама буду организоване током финансијске 2016. године.

1.2. Технички стандарди

На основу закључака састанка одржаног са националним телима надлежним за спровођење техничких правила у савским земљама, израђен је нацрт одлуке која ће да омогући директну примену одговарајућих прилога *Директиви Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године о утврђивању техничких правила за пловила унутрашње пловидне (Директива 2006/87/ЕС)* на пловне путеве у сливу реке Саве. Нацрт одлуке је подржан на стручном нивоу (од стране Сталне стручне групе за пловидбу - PEG NAV), иако ће бити потребне одређене мање измене да би се текст одлуке ускладио са најновијим кретањима на европском нивоу (тј. успостављањем Европског одбора за израду стандарда у области унутрашње пловидбе - CESNI и усвајањем ES-TRIN – техничких стандарда за пловила унутрашње пловидбе). Дорађен нацрт одлуке ће бити достављен Савској комисији на усвајање током финансијске 2016. године.

Савска комисија је наставила да сарађује у области даљег усклађивања *Техничких правила* и процедура за њихову измену, са Дунавском комисијом, UNECE-ом и телима Европске уније надлежним за *Техничка правила*.

1.3. Инфраструктура пловног пута

Имајући на уму тешкоће и кашњење у спровођењу припремних активности на обнови и развоју пловног пута реке Саве (описаних детаљно у *Годишњем извештају о раду Савске комисије за финансијску 2014. годину*), Стране Оквирног споразума и Савска комисија су током финансијске 2015. године спровеле одређени број активности чији циљ је био да се обезбеди хитно спровођење деминирања делова обала реке Саве, израда преостале идејне документације и финансирање извршења радова обнове и развоја пловног пута, укључујући следеће:

- Република Србија је започела спровођење активности на обезбеђивању финансијских средстава за развој Савског пројекта на србијанској деоници из расположивих средстава IPA фондова.
- Република Хрватска је комплетирала документацију неопходну за покретање хитних радова на најкритичнијим деоницама заједничког пловног пута у Хрватској и Босни и Херцеговини. Ово ће да буде само привремена мера којом ће да се унапреде услови пловидбе, с обзиром на кашњење у спровођењу целог пројекта, и ни на који начин не може да замени интегрално решење проблема.
- На министарском састанку о регионалној сарадњи у области вода (одржаном у Брчком, 6. јула 2015. године), разговарано је на тему обнове пловидбе на пловном путу реке Саве и ово питање је проглашено високим приоритетом, који захтева даље интензивирање активности.

Тренутно су следећи главни проблеми повезани са спровођењем пројекта *Рехабилитација и развој пловидбе и саобраћаја на пловном путу реке Саве*:

- након што је Европска унија отказала финансирање израде главног пројекта пловног пута реке Саве на деоници Брчко-Београд и пројекта разминурања обала реке Саве у БиХ, још увек нема расположивих финансијских средстава за спровођење ових активности,
- након више од 1,5 године, пројекат развоја главног пројекта пловног пута реке Саве на деоници Брчко-Сисак који се финансира из средстава IPA фондова је и даље суспендован због административних разлога,
- ни даље нема значајног напретка у обезбеђивању финансијских средстава за извршење радова на обнови и развоју пловног пута реке Саве,
- нарочито алармантан је недостатак финансијских ресурса потребних за одржавање пловног пута, јер ће неадекватно одржавање неизбежно довести до даљег погоршања услова пловног пута,
- престанак рада билатералне комисије Хрватске и Босне и Херцеговине за унутрашњу пловидбу је такође проузроковао одређена кашњења у спровођењу активности које се односе на пограничну деоницу пловног пута реке Саве који је на неким својим деловима нарочито критичан за пловидбу.

Да би се превазишли сви поменути проблеми, од великог значаја је да се током следеће године фокусира на:

- хитан наставак активности пројекта *Рехабилитација и развој пловидбе и саобраћаја на пловном путу реке Саве*, и то активности које се односе на развој

неопходне документације, активности разминурања и обезбеђивање финансијских средстава за спровођење радова,

- одржавање пловног пута, нарочито на најкритичнијим деоницама, са циљем да се спречи заустављање пловидбе током периода ниског водостаја и да се заустави даље погоршавање и, колико је могуће, унапреде услови пловног пута, и
- наставак активности Савске комисије и савских земаља које се спроводе у оквиру *Стратегије Европске уније за дунавски регион* и форума коридора Рајна-Дунав, са циљем да се обезбеди подршка институција Европске уније обнови пловног пута реке Саве.

У складу са чланом 10(4) *Оквирног споразума* и чланом 9 *Протокола о режиму пловидбе уз Оквирни споразум*, Савска комисија је током извештајног периода координисала и подржавала спровођење активности страна *Оквирног споразума* у области обележавања пловног пута и, с тим у вези, редовно је доносила одлуке о годишњим плановима обележавања реке Саве и њених пловних притока, те је одржавала функционалност веб апликације за израду *Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока*. Важно је да се напомене да је током финансијске 2015. године, обележавање пловног пута унапређено на деоници за коју је надлежна БиХ.

Савска комисија наставила је са учешћем у раду Управног одбора за приоритетну област 1А Дунавске стратегије ЕУ, са циљем пружања подршке развоју пловидбе и промовисања саобраћајних могућности на реци Сави у склопу Основне европске транспортне мреже.

2. Интегрисано управљање водама

Током финансијске 2015. године, активности Савске комисије повезане са интегрисаним управљањем водама биле су усмерене на наставак активности које се односе на планирање управљања речним сливом, управљање ризицима од поплава и развој интегрисаних система (GIS-а, HIS-а, те система праћења, предвиђања и раног упозоравања на акциденте и поплаве) за слив реке Саве. Значајни су напори, између осталог, уложени у активности повезане са утицајима климатских промена, питањима наноса, даљим јачањем хидролошких и хидрауличких модела, као и у припрему разних пројеката и предлога пројеката чији је циљ пружање подршке у остваривању циљева у приоритетним областима сарадње договореним између држава страна.

2.1. Управљање речним сливом

Израда *Плана управљања сливом реке Саве (Sava RBM Plan)* представља најважнији задатак у постизању једног од коначних циљева *Оквирног споразума* – успостављање одрживог управљања водама у сливу реке Саве. Након што је *План управљања сливом* одобрен на Петом састанку страна *Оквирног споразума* (одржаном у Загребу, 2. децембра 2014. године), активности другог циклуса планирања управљања речним сливом су спроведене током финансијске 2015. године.

Припрема 2. Анализе слива реке Саве (SRBA) је већ увелико у току. Релевантне стручне групе су припремиле неколико нацрта извештаја о којима су спроведене дискусије, и његово финализовање се очекује током 2016. године. Достављање недостајућих података и информација од стране савских држава је од највећег значаја за успешно окончање ове активности. Нарочита пажња у анализи је посвећена међусекторским питањима. Прецизније речено, о питањима која се односе на ризике од поплава описаним у 2. Анализи слива реке Саве је разговарано на састанцима релевантних стручних група и на радионици на тему мера за управљање ризицима од поплава и везама са Оквирном директивом Европске уније о водама (EU WFD, *Оквирна директива о водама*), која је одржана у новембру 2015. године.

Друга важна активност, која се спроводи паралелно са израдом 2. SRBA, је израда прегледа значајних питања управљања водама (SWMI) у сливу реке Саве. Поред кључних питања, документ о значајним питањима управљања водама обухвата и кратак привремени преглед спровођења мера дефинисаних од стране савских држава у првом *Плану*. То је веома важно с обзиром да због касног одобравања *Плана* није направљен посебан преглед спровођења мера. Документ је фази финализовања и након одобравања од стране Савске комисије ће бити постављен на интернет страници у сврху јавних консултација, након чега ће бити завршен. Остале активности у правцу надградње првог *Плана управљања сливом* ће да буду настављене током финансијске 2016. године. Израда прве верзије *Плана управљања сливом* ће да уследи након финализовања Анализе слива реке Саве. У међувремену, Секретаријат ће наставити да истражује могућности за обезбеђивање финансијске подршке за израду *Плана*, што се чини неопходним.

Даљи напредак у правцу израде *Плана управљања наносом за слив реке Саве*, као што је предвиђено *Протоколом о управљању наносом уз Оквирни споразум*, остварен је у склопу пројекта *Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера*, који је Савска комисија покренула 2012. године, уз подршку и у сарадњи са Канцеларијом UNESCO-а у Венецији и

SedNet-a. Након финализовања извештаја под насловом *Процена равнотеже наноса за реку Саву (BALSES)* током 2013. године, активности су настављене кроз спровођење пројекта *Успостављања система праћења наноса за слив реке Саве*. Главни резултати пројекта обухватају одржавање курса обуке на тему праћења наноса за стручњаке из националних институција (слика 3) и израду завршног извештаја Пројекта, који је завршен у новембру 2015. године. У извештају су дефинисани стратешки и специфични циљеви, урађена је ревизија постојећих података о праћењу наноса, техничких стандарда и техника, а анализиран је и предлог бесплатне on-line базе података која би била успостављена у оквиру Sava HIS-a. Извештај је доступан на http://savacommission.org/project_detail/20/1.

Слика 3. Курс обуке на тему праћења наноса (Загреб, 3-4. септембар 2015. године)

Током овог извештајног периода, дужна пажња је била посвећена и питању прилагођавања климатским променама. Дугорочни пројекат под називом *Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве (WATCAP)* који је спроводила Светска банка (2010-2015), је завршен у новембру 2015. године. Пројекат чији је циљ била процена утицаја климатских промена са предлогом опција за акције прилагодљивог управљања за најважније водне подсекторе, резултовао је у оквиру главног извештаја и смерница за прилагођавање на климатске промене за пловидбу, хидроенергију, пољопривреду и заштиту од поплава, као и смерница о економској процени утицаја климатских промена у сливу. Завршетку пројекта је претходила јавна расправа спроведена преко интернет странице Савске комисије, а завршна радионица на којој су учествовали стручњаци заинтересованих страна је одржана 11. новембра 2014. године. Сви резултати пројекта су доступни на интернет страници Савске комисије: www.savacommission.org/index.php?idproject=18&l=en&page=project_detail&pgn=1.

У новембру 2015. године, Савска комисија је потписала *Паришки пакт о води и прилагођењу на климатске промене у речним сливовима, језерима и водотоцима*, као необавезујући документ који позива на акцију у области прилагођавања на климатске промене у сливовима, чиме се придружила породици од преко 300 влада, међународних организација, донатора, националних и прекограничних речних организација, локалних власти, представника цивилног друштва и компанија широм света које су потписале *Пакт*. Поред тога, Савска комисија је започела преговоре са УНЕСКО-ом о предлогу пројекта за припрему свеобухватне студије о климатским променама и програма развоја стратегије прилагођавања на климатске промене за реку Саву. Очекује се да спровођење започне почетком 2017. године.

Са циљем доприношења даљој интеграцији водне политике са осталим политикама и наставка дијалога са кључним интересним групама у сектору, као специфичним циљевима управљања речним сливом дефинисаним у *Стратегији за спровођење Оквирног споразума о сливу реке Саве*, пројекат *Процена повезивања сектора вода-*

пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве, који је спровођен у склопу Програма рада УНЕСЕ-ове *Конвенције о водама* 2013-2015, завршен је током 2015. године. Пројекат је дао допринос бољем разумевању међусобног утицаја воде, хране, енергије и екосистема у сливу, као предусловима за побољшање синергије и политичке кохерентности између сектора воде, пољопривреде, енергије и управљања земљиштем. Извештај о процени стања је усвојен на 7. састанку страна потписница УНЕСЕ-ове *Конвенције о водама* (Будимпешта, 17-19. новембар 2015. године), након чега је постављен на интернет страници УНЕСЕ-а ([www.unece.org/index.php?id=41427 &L=0](http://www.unece.org/index.php?id=41427&L=0)).

Додатне активности у вези истог овог питања спроводи Заједнички истраживачки центар Европске комисије (JRC), у склопу текућег *Dunav Nexus* пројекта, који је за слив реке Саве огледни пример. Прелиминарни резултати пројекта су презентовани од стране JRC и анализирани током два састанка сталне стручне групе за управљање речним сливом (PEG RBM) који су одржани током извештајног периода, а нацрт извештаја је израђен крајем 2015. године. Међутим, настављено је спровођење активности моделовања различитих сценарија потражње и доступности воде за тренутно и будуће коришћење земље и климу у сливу реке, а очекује се да ће Савска комисија припремити нове резултате у јуну 2016. године.

Пројекат *Према процени еколошког стања водних тела у сливу реке Саве (Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin - STAWA)* је спровођен у току финансијске 2015. године, у оквиру иницијативе START – Фонда за пројекте Дунавског региона (*START - Danube Region Project Fund*), са главним циљем да предложи платформу за ефикасну размену података мониторинга и информација у сливу реке Саве. С обзиром да је пројекат званично завршен 31. марта 2016. године, његови резултати ће бити разматрани у наредном периоду.

2.2. Спречавање и контрола акцидентата

Током овог извештајног периода није спроведен ни један тест система раног упозоравања на опасност од акцидентата (AEWS), осим теста који је покренут током обуке за оператере и кориснике AEWS-а (у Загребу, 6. марта 2016. године), коју су заједнички организовале Савска комисија и Међународна комисија за заштиту реке Дунав (ICPDR), која је успоставила и одржава систем. Више од 20 учесника представника институција надлежних за заштиту и спасавање, цивилну заштиту и водопривредних агенција земаља Страна присуствовало је овој обуци.

Међународна комисија за заштиту реке Дунав (ICPDR) је иницирала процес израде пописа тачака ризика од незгода (*ARSS - Accident Risk Spots*), која обухвата оперативне индустријске локације са већим ризиком од акцидентног загађења, као и контаминирани локације укључујући санитарне депоније и сметлишта у подручјима подложним плављењу. Последњи попис тачака ризика од незгода је финализиран 2001. и ажуриран 2003. године, тако да је неопходно да се изради нови попис, са циљем спречавања акцидентног загађења и унапређења способности реаговања. Овај процес напредује спорије него што се првобитно очекивало, због кашњења у обезбеђивању релевантних података и информација од стране земаља слива.

Поред тога, тражени су извори финансирања за пројекат повезан са *Сигурносним планом за управљање загађењем вода за слив реке Саве*, који је претходно одобрен Писмом препоруке у оквиру приоритетне области PA5 *Дунавске стратегије ЕУ* (пројекат бр. 9 на листи А у Додатку IV). Писмо интереса за пројекат *Сигурносни систем за управљање загађењем вода (WAPCOS)* је поднешено након 1. позива за

достављање предлога пројекта у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње 2014-2020, у новембру 2015. године. Универзитет у Љубљани је водећи партнер, док је Савска комисија члан међународног конзорцијума који чине партнери из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Републике Србије, Румуније и Мађарске. Очекује се да одлука о одобрењу пројекта буде донесена у јесен 2016. године.

2.3. Управљање поплавама

Ступање на снагу *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу реке Саве* 27. новембра 2015. године може да се сматра најважнијом чињеницом у овој области. *Протокол* формализује снажну посвећеност страна *Оквирног споразума* даљој сарадњи у спровођењу заједничких активности чији је циљ унапређење заштите од поплава у сливу реке Саве.

Ступање *Протокола* на снагу је омогућило комплетирање *Програма за израду Плана за управљање ризицима од поплава за слив реке Саве (Sava FRM Plan)*, који се већ дужи временски период сматра „живим” документом. *Програм* обезбеђује услове за спровођење активности и акција које су неопходне за израду *Плана за управљање ризицима од поплава*, узимајући при томе у обзир активности које су већ спроведене или је њихово спровођење у току у странама *Оквирног споразума* и на нивоу целог слива. Даље спровођење активности предвиђених *Протоколом* подржано је кроз пројекат *Унапређење управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве*, који је у јуну 2014. године одобрен од стране Оквира за инвестиције на западном Балкану (WBIF) а финансира и спроводи га Светска банка. Пројекат обезбеђује техничку помоћ за спровођење следећих активности:

- израда заједничког *Плана за управљање ризицима од поплава за слив реке Саве (Sava FRM Plan)*,
- успостављање система упозорења и предвиђања поплава за слив реке Саве (*Sava FFWS*).

До краја финансијске 2015. године, следеће припремне активности су завршене су или су биле у завршној фази спровођења:

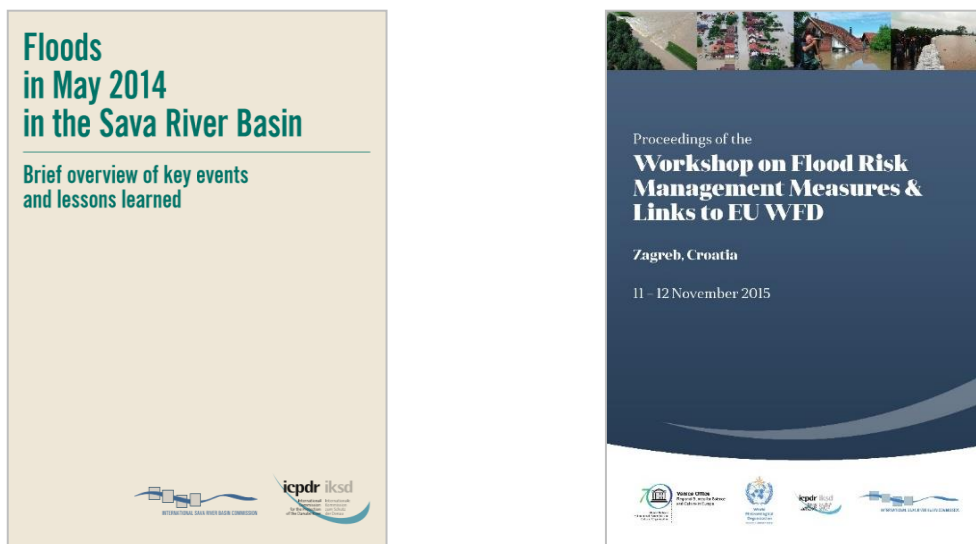
- *Плана за управљање ризицима од поплава (Sava FRM Plan)*: припрема пројектног задатка (ToR) за техничку помоћ у изради *Плана* је у току и биће анализирана на састанку PEG FP у мају 2016. године. Након што буде одобрен пројектни задатак, СБ ће спровести поступак јавне набавке и доделити уговор за пружање техничке помоћи. *План*, укључујући и *Програм мера*, би требао да буде припремљен до краја 2017. године и усвојен од страна *Оквирног споразума* почетком 2018. године.
- Сава FFWS: према информацијама СБ, процедура набавке техничке помоћи за развој система је завршена. Очекује се да ће спровођење почети у мају 2016. године, чим буде потписан уговор са изабраним понуђачем. Планирано је да пројекат буде завршен и да Сава FFWS буде оперативан у првој половини 2018. године. Посебна пажња у спровођењу пројекта ће да буде посвећена повезаним напорима у свим земљама, са циљем да се постигне синергија на нивоу целог слива.

Даљи напредак остварен је у области израде хидролошких и хидрауличких модела. Настављена је дугогодишња сарадња са Јединицом за инжињерију Војске САД-а (USACE). Влада САД-а је одобрила другу фазу сарадње, тако да се тренутно врше додатни напори на прилагођавању функционалног коришћења хидролошког и хидрауличког модела, који су развијени током прве фазе пројекта као подршка

системима за предвиђање и мапирање поплава. Планирано је да побољшан хидролошки модел реке Саве буде испоручен Савској комисији у пролеће 2016. године, а хидраулички модел у нешто каснијој фази. У међувремену, Влада САД-а је одобрила додатна финансијска средства (0,8 М€) за примену LiDAR технологије у претраживању подручја уз реку Саву и за израду одговарајућих дигиталних модела и ортоснимака терена. Преглед терена би требало да буде обављен 2016. године, а да финални резултати буду испоручени почетком 2017. године. У оквиру сарадње са USACE је планирано и одржавање додатне обуке за националне стручњаке на тему коришћења LiDAR технологије у сврху израде модела и функционалног коришћења 2-Д хидрауличких модела.

Након катастрофалних поплава које су се догодиле у мају 2014. године, Савска комисија је такође предузела значајне кораке за обезбеђивање подршке и координисање напора земаља страна *Оквирног споразума* који ће да резултују бољом спремношћу за опасност од поплава, укључујући активности које се односе на пружање подршке низу регионалних пројеката. Савска комисија је заједно са Међународном комисијом за заштиту реке Дунав (ICPDR) припремила и објавила заједнички *Извештај о поплавама из маја 2014. године* (слика 4). Штампана верзија заједничког извештаја је дистрибуирана институцијама савских земаља, док је дигитална верзија доступна на интернетским страницама Савске комисије и ICPDR (www.savacommission.org/publication/0/1/).

Међу бројним важним догађајима, може да се нагласи и одржавање радионице о мерама управљања поплавним ризиком и везама са Оквирном директивом ЕУ о водама (EU WFD), која је организована у новембру 2015. године заједнички са УНЕСКО, Светском метеоролошком организацијом (WMO) и Међународном комисијом за заштиту реке Дунав (ICPDR), као прилика за стручњаке из бројних институција и шире јавности да разговарају и размене своја искуства у области целог циклуса управљања поплавама/ризиком од поплава. Савска комисија је припремила закључке ове радионице, који су објављени у сарадњи са осталим координаторима (слика 4).

Слика 4. Публикације на тему управљања ризиком од поплава

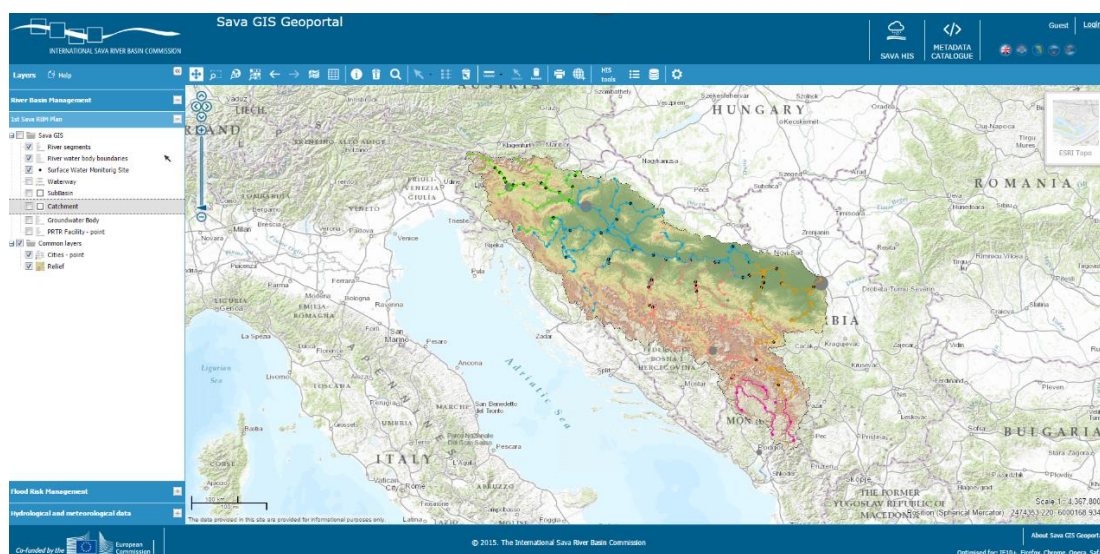
3. Међусекторска и остала питања

3.1. Управљање информацијама

Главни резултат постигнут током овог извештајног периода је успостављање потпуно функционалног Sava GIS-a. Дугорочни циљ, дефинисан у *Стратегији за географски информациони систем за слив реке Саве (Sava GIS стратегија)* (2008), тј. успостављање континуираног приступа интегрисаним просторним подацима независно од употребљене платформе, приступ информационим подацима, услугама и алатима за решавање важних питања у области водног управљања у сливу реке Саве, коначно је крајем 2015. године резултовао успостављањем Савског геопортала.

Остварени су следећи резултати (слика 5):

- купљен је софтвер (оперативни систем и географски информациони систем) потребан за поставке Савског геопортала
- постављена је сала за ИТ опрему у просторијама Савске комисије
- база података SAVA GIS-a, која садржи modele плана управљања сливом реке Саве (RBMP) и управљања ризицима од поплава (FRM), осмишљене и структуриране у складу са захтевима за извештавање одговарајућих директива Европске уније, и попуњена постојећим скуповима података првог *Плана управљања сливом (Sava RBMP)* и прикупљеним скуповима података плана управљања ризицима од поплава
- web-апликација Sava GIS-a која омогућује корисницима преглед, визуализацију, размену и преузимање географских информација и сродних скупова података Sava GIS-a
- имплементиран Геопортал Sava GIS-a/Савски геопортал, са својим функцијама прегледања/графичког приказивања и каталога/мета података. Функционалности Савског геопортала обухватају визуализацију и управљање просторним подацима за јавне и регистроване кориснике, са различитим нивоом дозвољених функционалности.

Слика 5. Sava GIS Геопортал – јавни (доступан на www.savagis.org)

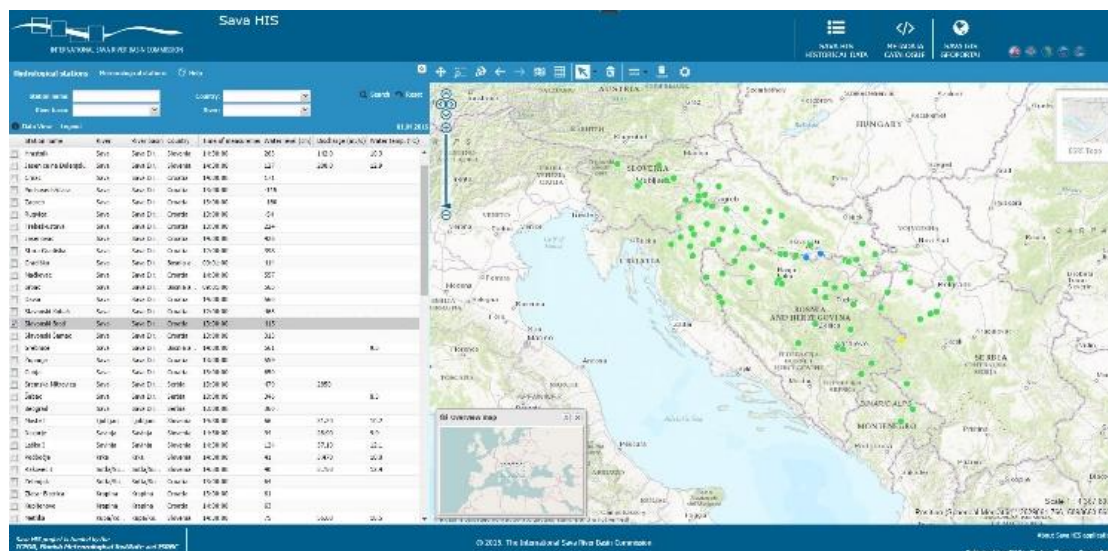
Овим резултатом је у потпуности имплементирана фаза 1 – успостављање кључних функционалности Sava GIS-а, али су такође успостављене и бројне напредне функционалности које су планиране за фазе 2 и 3 развоја Sava GIS-а.

Предлог наредног пројекта (којим су обухваћене фазе 2 и 3) је укључен у мапу пута у оквиру приоритетне области РА4 Дунавске стратегије ЕУ (пројекат бр. 10 на листи А у Додатку IV).

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

У сарадњи са релевантним националним институцијама страна *Оквирног споразума* (министарствима задуженим за заштиту животне средине и/или управљање водама, агенцијама за воде и националним хидро-метеоролошким службама – НХМС), а узимајући у обзир *Смернице за размену хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве* (2014), Савска комисија је успоставила платформу за размену и коришћење хидролошких и метеоролошких информација путем:

- израде годишњег сажетка информација о водном режиму на релевантним мерним станицама у сливу реке Саве, укључујући податке о водостају, дневном протоку воде, температуре воде, проносу суспендованог наноса и падавинама. До сад су припремљени *Хидролошки годишњаци* за године од 2006. до 2011, који су доступни на интернет страници Савске комисије (<http://www.savacommission.org/publication>).
- успостављања хидролошког информационог система за слив реке Саве (Sava HIS) – слика 6, као компоненте Sava GIS-а, који представља инструмент за прикупљање, похрањивање, анализу и извештавање о довољно високо квалитетним хидролошким и метеоролошким подацима. Sava HIS пружа подршку савским земљама у размени и дисеминацији хидролошких и метеоролошких података, информација и знања о водним ресурсима у сливу реке Саве, а представља и делотворан заједнички канал за размену и преглед хидролошких и метеоролошких података и информација у хитним ситуацијама, примарно оним које се односе на поплаве. Sava HIS функционише на <http://savahis.org> (доступни су подаци у реалном времену за последњих 30 дана) и <http://savagis.org/> (доступни су историјски подаци). Светска метеоролошка организација (WMO) је ово препознала као добар пример спровођења резолуција WMO на нивоу слива. Пројекат су подржали Међународна комисија за заштиту реке Дунав и Фински метеоролошки институт.
- заједничких мерења у граничним подручјима речних деоница, које су током 2015. године спроводиле националне хидро-метеоролошке службе (НХМС). Главна сврха тих мерења је поређење резултата заједничких и симултаних мерења и координисање водног биланса река. Извештаји о спроведеним заједничким мерама ће бити доступни у Sava HIS-у након што буду добијени резултати мерења из свих земаља.

Слика 6. Хидролошки информациони систем за слив реке Саве (Sava HIS)

3.3. Остала развојна питања

Одрживи речни туризам је на Другом састанку држава страна Оквирног споразума (у Београду, 1. јуна 2009. године) идентификован као област будућег рада Савске комисије. Од тада је у овој области спроведен одређени број активности, као што је описано у претходним годишњим извештајима.

Узимајући у обзир резултате *Студије изводљивости и пројектне документације пројекта обнове и развоја превоза и пловидбе на реци Сави*, и следећи дешавања након израде првог икад објављеног *Наутичко-туристичког водича за слив реке Саве*, који је израђен и објављен у сарадњи са Удружењем регионалних привредних комора из слива реке Саве, израђени су предлози пројеката за израду *Мастер плана за развој наутичког туризма у сливу реке Саве* и *Постављање привезишта за туристичка пловила дуж реке Саве* (пројекти бр. 1 и 2 на „листи Б” у Додатку IV) и истражују се могућности њиховог финансирања.

На основу *Смерница за прекогранични екотуризам у сливу реке Саве*, које је Савска комисија израдила 2013. године, и пројекта *Развој прекограничног туризма уз коришћење слива реке Саве као огледног примера (Sava EcoTour)*, који је финансиран из средстава Фонда за техничку помоћ за дунавски регион, у новембру 2015. године је достављено писмо интереса за пројекат *Екотуризам мочварних подручја у сливу реке Дунав (Danube Wets Ecotour)*, према 1. позиву за достављање предлога пројеката у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње у периоду 2014-2020. REC (Мађарска) је водећи партнер а Савска комисија је члан међународног конзорцијума који чине партнери из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Републике Србије, Мађарске, Бугарске и Словачке. Пројектни предлог се односи на мала и средња мочварна подручја у сливу реке Дунав са циљем да се формулише дугорочни развојни оквир јачања еко-туризма. Одлука о одобравању пројекта се очекује у јесен 2016. године. Од поменутих активности се такође очекује да олакшају припрему и спровођење других релевантних пројеката на нивоу целог слива (нпр. пројеката бр. 3 и 4 на „листи Б” у Додатку IV).

Имајући на уму висок интерес који влада за прављење бициклических стаза дуж реке Саве који су исказали градови и локалне заједнице које се налазе уз реку, започете припремне активности за пројекат на ову тему (пројекат бр. 5 на „листи Б” у Додатку IV) се спроводе у блиској координацији са бициклическим удружењима као директним крајњим корисницима, што је још један пример комбинације приступа „од врха према дну” и приступа „од дна према врху”. Писмо интереса за овај пројекат достављено је према 1. позиву за достављање предлога пројеката у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње у периоду 2014. – 2020. (новембар 2015. године). У циљу промовисања овог пројекта, организоване су две међународне бициклическе туре, од извора до ушћа реке Саве, у склопу прослава Дана реке Саве 2013. и 2015. године (видети Додатак VI), а у припреми је трећа бициклическа тура која ће бити организована у склопу прославе Дана реке Саве 2016. године.

Учињени су и напори да се обезбеде финансијска средства за спровођење пројеката чији је циљ развој сектора малих и средњих предузећа (МСП) и интеграција водних подсектора са просторним планирањем и развојем у сливу реке Саве (пројекти бр. 6-10 на „листи Б” у Додатку IV).

4. Сарадња, промотивне активности и укључивање интересних група

4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација одржала се током извештајног периода, са посебним нагласком на организације и институције наведене у члану 5 *Оквирног споразума*.

Сарадња са Међународном комисијом за заштиту реке Дунав (ICPDR) и Дунавском комисијом службено се заснива на меморандумима о разумевању који су потписани са сваком од поменутих комисија и који пружају могућности за блиску сарадњу и координацију активности комисија. Током извештајног периода, ова координација је осигурана путем заједничког учешћа на седницама, састанцима стручних група и другим догађајима. Осим тога Међународна комисија за заштиту реке Дунав директно је подржала спровођење Sava HIS-а кофинансирајући активности Савске комисије. Процес спровођења *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав*, који су заједнички координисале ICPDR, DC и Савска комисија заједно са Европском комисијом, настављен је кроз организацију 6. састанка на тему спровођења *Заједничке изјаве* (у Бечу, 10-11. септембра 2015. године).

Сарадња с UNECE-ом додатно је интензивисана. Поред учешћа Савске комисије у активностима радних група UNECE-а и у осталим дешавањима, две организације су сарађивале и на спровођењу пројекта *Процена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве 2013-2015*, који се спроводи у оквиру *Водне конвенције* UNECE-а. Осим тога Савска комисија је подржала промоцију Водне конвенције UNECE-а кроз представљање користи од организација из речног слива другим подрегијама UNECE-а.

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом је била усмерана на финализацију 1. фазе успостављања Sava GIS-а, финансиране из средстава гранта додељеног Савској комисији од стране Европске комисије. Осим тога, Савска комисија је била активно укључена у спровођење *Стратегије Европске уније за дунавски регион*, са циљем осигуравања спровођења пројекта повезаних са *Оквирним споразумом* у оквиру Дунавске стратегије, у иницијативи Европске комисије о развоју регионално интегрисане стратегије одговора на поплаве за Босну и Херцеговину и Републику Србију која је покренута након поплава у мају 2014. године у сливу реке Саве као и процес израде нацрта Европског правног оквира за професионалне квалификације и стандарде обука у унутрашњој пловидби.

Сарадња са UNESCO-м се прогресивно развија. Спровођење пројекта *Јачање укључености интересних група у управљање сливом реке Саве*, уз подршку Канцеларије UNESCO-а у Венецији и GWP-Med-а је у процесу финализације. Настављено је спровођење пројекта *Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера*, који финансијски подржава Канцеларија UNESCO-а у Венецији. Такође, организована је Регионална радионица о мерама управљања ризиком од поплава и везе са Оквирном директивом за воде (Загреб, 11-12. новембра 2015. године) уз подршку канцеларије UNESCO у Венецији и у сарадњи са Светском метеоролошком организацијом и ICPDR.

Сарадња са институцијама Владе Сједињених Америчких Држава додатно је унапређена. Током извештајног периода била је усмерена на припремне активности за даљи развој хидролошких и хидрауличких модела (слива) реке Саве уз подршку USACE-а, и припрему пројекта *Јачање учешћа јавности и укључивања интересних група у сливу реке Саве* који подржава Влада САД.

Одржава се сарадња са осталим комисијама за пловидбу (нпр. Комисија за реку Мозел и, нарочито, CCNR) те осталим комисијама за заштиту река и језера (нпр. комисије за заштиту река Рајне, Лабе и Одре) из Европе, док постоји и повећан интерес за сарадњу (примарно за пренос искуства) од стране неевропских комисија слива нпр. из других делова Југоисточне Европе, Блиског Истока, Централне Азије и Југоисточне Азије.

Такође постоји континуирана сарадња са регионалним организацијама (ОЕБС, RCC, REC, GWP-Med, GWP СЕЕ), међународним финансијским институцијама (Светска банка, GIZ), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, GIS форум) и пословним сектором (*Coca-Cola*). Коначно, настављено је одржавање контаката са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

Током извештајног периода је остваривана континуирана сарадња Савске комисије са националним институцијама надлежним за спровођење *Оквирног споразума*. Осим сарадње везане уз спровођење *Оквирног споразума* уопштено, што је такође укључивало учешће представника држава Страна у раду стручних група Савске комисије, посебна је пажња посвећена:

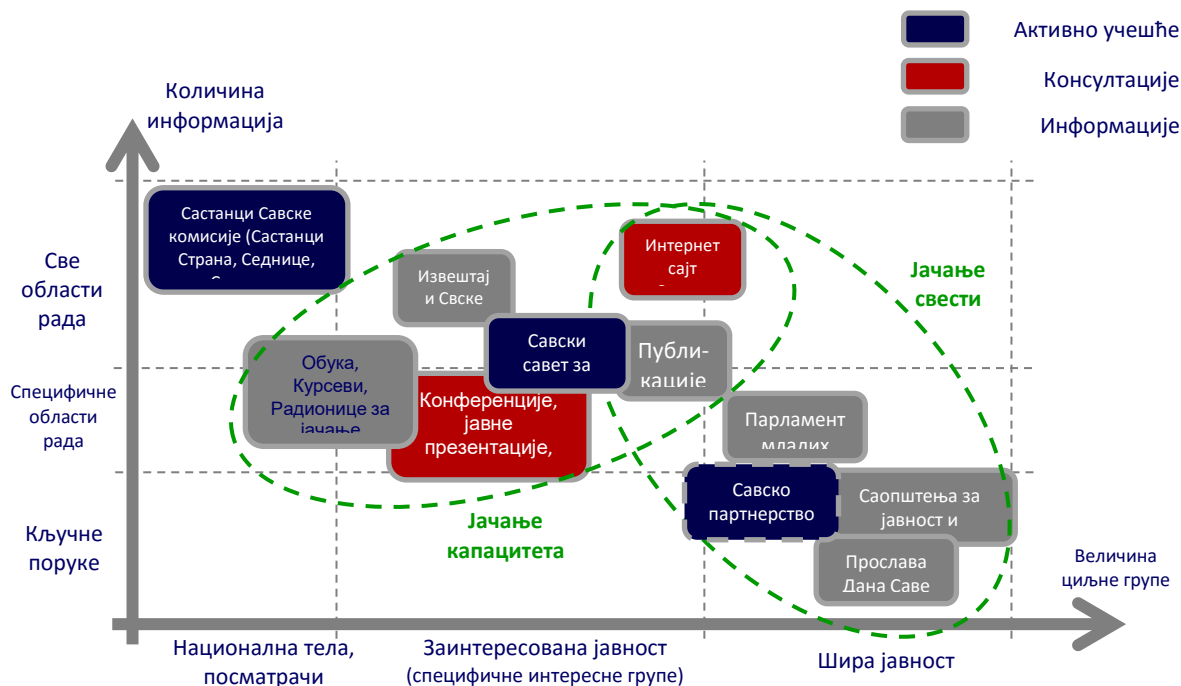
- припремним активностима за развој система предвиђања и упозоравања на поплаве и *План управљања ризицима од поплава* за слив реке Саве (министарства Страна одговорна за управљање водама и животном средином);
- обнови и развоју пловидбе на реци Сави (министарства Страна *Оквирног споразума* одговорна за саобраћај на унутрашњим пловним путевима);
- припреми регионалних пројеката у вези са *Оквирним споразумом* (сва надлежна министарства); и
- припремним активностима у склопу организације прославе Дана реке Саве и остале PR активности везане уз спровођење *Оквирног споразума* (министарства, именовани представници држава страна).

Настављена је сарадња са представницима држава Страна у телима за спровођење *Стратегије Европске уније за дунавски регион*, како би се координисале акције националних представника и Савске комисије у склопу процеса спровођења *Дунавске стратегије*.

Осим са националним институцијама одговорним за спровођење *Оквирног споразума*, одржана је сарадња са осталим организацијама, попут оне са националним хидрометеоролошким службама држава Страна, агенцијама одговорним за развој и одржавање унутрашњих пловних путева, лучким капетанијама, регионалним привредним коморама, туристичким организацијама, факултетима и институтима који се баве природним и техничким наукама, свим врстама технологија, очувањем природе итд. Такође је одржана и традиција одржавања годишњих састанака са лучким капетанима из слива реке Саве (погледати Додатак V).

4.3. Промотивне активности и укључивање интересних група

Узимајући у обзир значај учешћа интересних група у оквиру активности Савске комисије и спровођења Оквирног споразума, сарадња са релевантним институцијама, невладиним организацијама и локалним актерима из слива реке Саве је настављена током извештајног периода. Развијена је широка палета алата за јавно учешће и укључивање интересних група и примењена на три различита нивоа (обезбеђење информација, консултације, активно учешће) као што је предвиђено Европском водном легислативом (слика 7).

Слика 7. Алати за јавно учешће и укључивање интересних група у процес спровођења Оквирног споразума

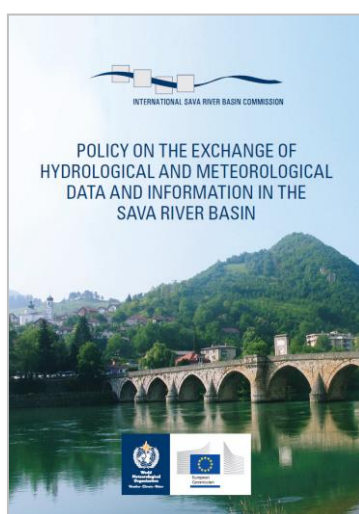
Током финансијске 2015. године, информације о спровођењу Оквирног споразума су преносене интересним групама и широј јавности путем:

- обука, курсева и радионица изградње капацитета, које је организовала или коорганизовала Савска комисија, као што је наведено у Додатку V;
- службене интернет странице Савске комисије (www.savacommission.org), на којој су информације о активностима, пројектима и документима доступне широј јавности и које су континуирано ажуриране најновијим чињеницама и новостима;
- службеног билтена Савске комисије, *Савског весника*, који се издаје два пута годишње као двојезична публикација (на енглеском језику и једном од службених језика Савске комисије). Током извештајног периода објављени су бројеви 15 и 16 (слика 8);
- извештаја и публикација, укључујући *Даљинар реке Саве и њених пловних притока* (друго ажурирано издање), приручник *Политика размене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве* (на енглеском и осталим званичним језицима Савске комисије, слика 9), као и постере и летке примарно намењене за дисеминацију у склопу прославе Дана реке Саве 2015. године;

- доприноса пројектима, билтенима, и интернет страницама других организација/институција;
- саопштења за штампу и медије, као нпр. на тему министарског састанка о регионалној сарадњи у области вода у сливу реке Саве (Брчко, 6. јул 2015. године), или прославе Дана реке Саве;
- Парламента младих са слива реке Саве, чији је циљ подизање свести младе популације у сливу. Како би осигурали трајну комуникацију са и међу младима током читаве године, креирана је посебна интернет страница 2015. године у склопу пројекта *Јачање јавног учешћа и укључивања интересних група у сливу реке Саве*, чије спровођење подржава Влада САД-а;
- прославе Дана реке Саве 2015. године (преглед активности се налази у Додатку VI).

Слика 8. Савски вијесник бр.15 (мај 2015) и бр. 16 (новембар 2015)

Слика 9. Политика о размени хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве (2015)

Саветодавне активности су спровођене кроз организовање саветодавних радионица, јавних презентација и осталих састанака са интересним групама (наведеним у Додатку V), као и кроз консултације на интернет страници Савске комисије у вези процеса као што су:

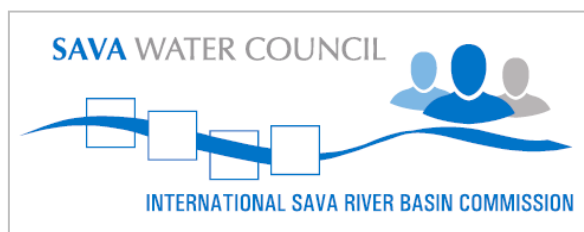
- 2. циклус планирања управљања сливом реке Саве,
- развој Sava GIS-а и Sava HIS-а,
- спровођење *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав*, које заједнички воде Савска комисија, Међународна комисија за заштиту реке Дунав и Дунавска комисија,

или израду докумената, као што су:

- *Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве*,
- *Извештај о Процени система вода-храна-енергија-животна средина у сливу реке Саве*.

Активно укључивање интересних група је примарно обезбеђено за национална тела која су надлежна за спровођење *Оквирног споразума*, и институције/организације које имају статус посматрача у Савској комисији, кроз њихово учешће на састанцима Страна *Оквирног споразума*, седницама Савске комисије и састанцима стручних група Савске комисије. На основу *Критеријума и процедура за додељивање статуса посматрача у Међународној комисији за слив реке Саве*, Регионални центар за животну средину (РЕС, Мађарска) и НВО „Центар за животну средину” (Бања Лука, БиХ) су током овог извештајног периода добили статус *ad hoc* посматрача у Савској комисији, док је статус *ad hoc* посматрача обновљен за WWF Међународни Дунавско-карпатски програм и Глобално партнерство за воде за Централну и Источну Европу (GWP CEE).

Као важан додатни алат за активно укључивање интересних група, предвиђен *Планом јавног учешћа за слив реке Саве*, Савски савет за воде (SWC) је недавно успостављен у оквиру пројекта *Јачање јавног учешћа и укључивање интересних група у сливу реке Саве*. Савски савет за воде (слике 10 и 11) је успостављен као стална саветодавна платформа Савске комисије, коју чине представници невладиног, академског и пословног сектора из свих земаља слива реке Саве. Тако је Савска комисија постала прва међународна организација једног слива у Европи која је успоставила сталну саветодавну платформу за даље унапређење квалитета својих одлука и препорука, као и квалитет процеса спровођења *Оквирног споразума*.

Слика 10. Лого Савског савета за воде

Слике 11. Први састанак Савског савета за воде (Београд, 18-19. фебруар 2016. године)

На основу *Студије изводљивости за успостављање Савског партнерства за воде*, која је тренутно у фази финализације, у скорој будућности ће да буду размотрене могућности за даље јачање активног укључивања интересних група кроз проширење платформе у сливу реке Саве (кроз успостављање Савског партнерства за воде).

Током овог извештајног периода, Савска комисија је позвана да представи своја искуства у области учешћа јавности и укључивања интересних група на различитим међународним догађајима, а у већини случајева као једина међународна организација неког слива из Европе. Ово показује да напред поменути алати представљају добру основу за учешће јавности и укључивање интересних група у процес спровођења *Оквирног споразума*. Међутим, још увек постоји простор за даље унапређење неких од алата. Стога ће Савска комисија наставити да ради на томе, са циљем да се обезбеди интегрисано управљање водним ресурсима у сливу реке Саве и успешно спровођење *Оквирног споразума*.

5. Правна питања

5.1. Оквирни споразум о сливу реке Саве (FASRB) и протоколи уз FASRB

Са циљем да се осигура даљи напредак у спровођењу *Оквирног споразума* увођењем правно обавезујућег карактера одлука Савске комисије у одређеним областима управљања водама и измене процедуре за усвајање *Плана управљања сливом* и *Планом управљања ризицима од поплава*, Савска комисије је 2014. године странама Оквирног споразума доставила нацрт измена *Оквирног споразума* и *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум*. Преговори о коначном усклађивању измена поменутих међународних споразума биће организовани у зависности од спремности страна потписница *Оквирног споразума*.

Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум са циљем регулисања питања у вези са одрживом заштитом од поплава спречавањем и/или смањењем опасности од поплава, кроз предузимање одговарајућих мера и активности уз адекватне мере заштите животне средине је ступио на снагу 27. новембра 2015. године. У складу са одредбама *Протокола*, стране *Оквирног споразума* треба да развију *План управљања ризицима од поплава* који дефинише циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мере за постизање ових циљева, механизме координације на нивоу целог слива и начин заједничке сарадње страна потписница *Оквирног споразума* у хитним ситуацијама одбране од поплава. Тела надлежна за спровођење овог *Протокола* су до сада именована од стране Републике Хрватске и Републике Србије.

Протокол о спречавају загађивања воде проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум је потписан на Другом састанку страна потписница *Оквирног споразума*, 1. јуна 2009. године. Циљ овог *Протокола* је спречавање, контрола и смањење загађења које проузрокују пловила, успостављање техничких услова за опремање лучких објеката и прихватних станица, развој најбољих могућих техника, информисање, разрада мера одговора у случају загађења и праћење квалитета вода. До сада су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2009. године), Република Хрватска (2010. године) и Република Србија (2015. године).

Протокол о управљању наносом уз Оквирни споразум је потписан на министарском састанку о регионалној сарадњи у области вода, одржаном у Брчком, 6. јула 2015. године. БиХ, Република Хрватска и Република Србија су већ ратификовале *Протокол*, док је Република Словенија покренула неопходне интерне процедуре. Главни циљ *Протокола* је да омогући успостављање одрживог управљања наносом тиме што ће да се решавају квалитативна питања, као што је загађење наноса (укључујући и процену ризика), контрола извора загађења и уклањање загађеног наноса, те квантитативна питања, као што су багеровање, контрола ерозија и бујица, седиментација и морфолошке промене. *Протокол* дефинише низ принципа одрживог управљања наносом и предложених мера управљања наносом. Такође, утврђује обавезу израде *Плана управљања наносом* за слив и прописује садржај *Плана*.

Протокол о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум садржи неколико циљева који су усмерени на идентификовање опасних активности, њиховог карактера и могућих последица, спречавање и ограничавање опасности, планирање и спремност за ванредне ситуације, адекватне системе алармирања и упозоравања који су компатибилни са већ постојећим системима у сливу, процену ванредних утицаја,

спремност на одговор и међусобну помоћ Страна у случају ванредних ситуација. Савска комисија је усвојила *Нацрт Протокола о ванредним ситуацијама* 2009. године и поделила га странама *Оквирног споразума* на коначну ревизију. Коначно усклађивање текста *Протокола* се очекује, у зависности од спремности страна.

Протокол о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум је иницијално требао да регулише питања у вези са мерама за обезбеђење интегритета водног режима у сливу реке Саве и елиминисање или смањење прекограничних утицаја на воде осталих страна услед економских и/или других активности. Међутим, у међувремену су *Esppo конвенцију*, на коју се *Протокол* углавном ослања, ратификовале све Стране *Оквирног споразума* па су организована стручна саветовања са циљем да се преиспита стварна корист од *Нацрта Протокола*. Закључено је да *Протокол* у свом садашњем облику није више неопходан као додатна вредност већ постојећим механизмима.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У оквиру рада Савске комисије, њених радних група и Секретаријата пружана је стална правна подршка, укључујући организовање седница Савске комисије, организационе активности за министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода (у Брчком, 6. јула 2015. године), као и припрему разних врста писаних докумената.

У финансијској 2015. години, пажња је била посвећена анализи правних докумената Савске комисије у смислу функционалности њеног рада и урађено је неколико побољшања.

Узимајући у обзир искуство из прошлих година, као и потребу за усклађивањем и прописима у вези стручних група Савске комисије, Савска комисија је ревидирала опис послова стручних група и састав чланства, те донела одговарајуће одлуке.

Правилник о пословању Савске комисије је унапређен и ажуриран.

Како би се подстакло ефикасно активно учешће осталих владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије и тиме укључили сви релевантни фактори који би могли да допринесу практичном спровођењу *Оквирног споразума*, унапређени су и ажурирани *Критеријуми и процедуре за додељивање статуса посматрача* у Савској комисији.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 37. седници Савске комисије (Загреб, 24. фебруар 2015. године) донесена је одлука о прихватању *Буџета Савске комисије за финансијску 2015. годину* (1. април 2015 – 31. март 2016. године), у укупном износу од 535.700,00 евра. Усвојени Буџет састоји се од редовних годишњих доприноса у износу од 487.960,00 евра (односно 121.990,00 евра по земљи), преноса из Резервног фонда у износу од 27.740,00 евра и од дела гранта за спровођење текућих и планираних пројеката у износу од 20.000,00 евра.

Попис годишњих доприноса држава Страна *Оквирног споразума* и других примања у Општи фонд, као и попис трошкова током финансијске 2015. године налазе се у Табели 1 и Табели 2.

Табела 1. Пристигли редовни годишњи доприноси и друга примања за финансијску 2015. годину (у еврима)

<i>Државе Стране Оквирног споразума</i>	<i>Примања за финансијску 2015. годину</i>
Босна и Херцеговина	121.990,00 ¹
Хрватска	121.990,00 ²
Србија	121.990,00 ³
Словенија	121.990,00 ⁴
Укупни примљени износ доприноса	487.960,00
Пренос из Резервног фонда	32.740,00 ⁵
Разно	17.335,14 ⁶
Укупни приходи Општег фонда	538.035,14

Напомена: ¹ Допринос је уплаћен 17. јуна 2015. године ² Допринос је уплаћен у два једнака дела, 13. марта и 27. марта 2015. године ³ Допринос је уплаћен у два дела, 12. маја 2015. ⁴ Допринос је уплаћен 29. априла 2015 ⁵ Пребачен новац за покривање неочекиваних трошкова. ⁶ Део гранта Владе САД, UNESCO и GWP CEE за спровођење пројекта.

Табела 2. Трошкови по основној намени у финансијској 2015. години (у еврима)

<i>Буџетско поглавље</i>	<i>Трошкови</i> ¹
Плате и доприноси за особље	437.860,84
Текући трошкови	31.389,09
Путни трошкови	23.542,30
Оперативни трошкови	23.030,59
Опрема	1.384,58
Укупни трошкови	517.207,40 ²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31. март 2016. године ² У складу са Финансијским правилником Савске комисије, остатак из Општег фонда ће бити пребачен у резервни фонд.

Буџетске ставке Општег фонда упоредиве су са првобитно утврђеним износима, што представља 97% остварења планираног износа.

6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова

Током финансијске 2015. године, укупни примљени износ у Посебни и поверенички фонд износио је 135.459,81 евра. Примљена средства су намењена за спровођење пројеката:

- *Подришка Савској комисији у развоју Sava GIS-a* (грант Европске комисије)
- *Хидролошки информациони систем Савске комисије (Sava HIS)* (грантови ICPDR и Финског метеоролошког института)
- *Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу реке Саве* (грант UNDP BiH)
- *Процена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве* (грант UNECE-a)
- *Радионица о мерама управљања ризиком од поплава и везама са Оквирном директивом о водама* (грантови UNESCO и WMO)
- *Успостављање система праћења наноса за реку Саву* (грант UNESCO), и
- *Према процени еколошког стања водних тела у сливу реке Саве (STAWA) START – Фонда за пројекте Дунавског региона.*

Укупни трошкови Посебног и повереничког фонда током финансијске 2015. године су износили 222.461,85 евра, главни део ове суме за спровођење пројеката:

- *Подришка Савској комисији у развоју Sava GIS-a*
- *Sava HIS*
- *Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу реке Саве*
- *Процена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве - Sava Nexus*
- *Радионица о мерама управљању ризицима од поплава и везама са Оквирном директивом о водама*
- *Успостављање система праћења наноса за слив реке Саве, и*
- *Према процени еколошког стања водних тела у сливу реке Саве (STAWA).*

6.3. Остале активности

Током финансијске 2015. године настављен је развој интерног и екстерног финансијског управљања. Обављена је ревизија финансијског управљања Савске комисије у финансијској 2014. години, а Савска комисија је на својој 39. седници примила на знање *Извештај о ревизији.*

ДОДАЦИ

ДОДАТАК I. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Ениса Бабић	Члан Савске комисије (привремени)	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	Заменик члана Савске комисије	ВП „САВА” Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Игор Буторац	Члан Савске комисије, <i>до 11. фебруара 2016. године</i>	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Јанко Брнардић	Члан Савске комисије, <i>од 11. фебруара 2016. године</i>	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
5.	Дражен Куречић	Заменик члана Савске комисије	Министарство пољопривреде Републике Хрватске
Република Србија			
6.	Наташа Милић	Члан Савске комисије	Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије, Републичка Дирекција за воде
7.	Лепосава Сојић	Заменик члана Савске комисије	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Република Словенија			
8.	Митја Брицељ	Председавајући, члан Савске комисије	Министарство за околиш и просторно планирање Републике Словеније
9.	Роберт Којц	Заменик члана Савске комисије, <i>до 23. децембра 2015. године</i>	Министарство вањских послова Републике Словеније
10.	Марко Сотлар	Заменик члана Савске комисије, <i>од 23. децембра 2015. године</i>	Министарство вањских послова Републике Словеније

ДОДАТАК II. Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних током финансијске 2015. године

Следеће стручне групе су биле активне током извештајног периода:

- Стална стручна група за управљање речним сливом (PEG RBM);
- Стална стручна група за спречавање и контролу акцидената (PEG APC);
- Стална стручна група за заштиту од поплава (PEG FP);
- Стална стручна група за пловидбу (PEG NAV);
- Стална стручна група за GIS (PEG GIS)
- Стална стручна група за хидролошка и метеоролошка питања (PEG HMI)
- *Ad hoc* стручна група за речне информацијске сервисе - RIS (*Ah* RIS EG);
- *Ad hoc* стручна група за правна питања (*Ah* L EG);
- *Ad hoc* стручна група за финансијска питања (*Ah* FIN EG).

У складу с *Оквирним споразумом*, стручне групе су предвиђене као службене платформе за пружање помоћи, усмеравање напора и координацију свих активности Савске комисије у вези са спровођењем *Оквирног споразума*. То такође значи да сви релевантни материјали, документи и предлози које Секретаријат припреми треба да прођу евалуацију у стручним групама пре предлагања Савској комисији на одобрење.

Следећи састанци стручних група одржани су током финансијске 2015. године:

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место
1.	18. састанак PEG NAV	15-16. јун 2015.	Загреб
2.	29. састанак PEG RBM	17-18. јун 2015.	Загреб
3.	12. састанак <i>Ah</i> GIS EG	1. јул 2015.	Загреб
4.	27. састанак PEG FP	9-10. септембар 2015.	Загреб
5.	13. састанак <i>Ah</i> GIS EG	22. септембар 2015.	Загреб
6.	11. састанак <i>Ah</i> HM EG	22. септембар 2015.	Загреб
7.	20. састанак PEG APC	6. октобар 2015.	Загреб
8.	30. састанак PEG RBM	5-6. новембар 2015.	Загреб
9.	9. састанак <i>Ah</i> FIN EG	17. децембар 2015.	Загреб
10.	28. састанак PEG FP	26-27. јануар 2016.	Загреб
11.	12. састанак <i>Ah</i> HM EG	1. фебруар 2016.	Загреб

ДОДАТАК III. Попис пројеката повезаних са Оквирним споразумом, спроведених, у току или покренутих током финансијске 2015. године

Назив пројекта		Трајање	Статус	Примедба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Управљање речним сливом							
Процена ланца еко-система вода-храна-енергија у сливу реке Саве и Дунав	UNECE	18 месеци	Спроведен	Јануар 2014 – јун 2015.	UNECE	~ 50,0	Економска комисија Уједињених нација за Европу (UNECE)
	Дунав Nexus	2 године	У току	Започео у јануару 2014. Очекује се да буде завршен до јуна 2016. године	Заједнички истраживачки центар Европске комисије (EC JRC)	~ 50,0	Европска комисија
Према процени еколошког статуса водних тела у сливу реке Саве		1 година	Спроведен	Април 2015 – март 2016.	Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, Београд, РС	~ 35,0	Европска комисија (EUSDR)
Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера		~ 2,5 године	У току	Започео у априлу 2012; Корак 1 (од 5) имплементиран; Корак 2 у току; Корак 3: у току је прикупљање финансијских средстава	UNESCO, Савска комисија	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Канцеларија у Венецији), Sed-Net, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Управљање поплавама							
2. фаза подршке Владе САД-а активностима моделовања полава у сливу реке Саве		~ 2 године	У току	Започео у децембру 2014.	USACE, Савска комисија	Н/А	Влада САД-а
Унапређење заједничког управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве	Израда FRMP	30 месеци	У току	Припремне активности у току		2.000,0	WBIF
	Развој FFWS	30 месеци	У току	Избор консултанта, процедура у финалној фази			

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Развој пловидбе						
Web апликација „Систем за подршку телима надлежним за безбедност пловидбе”	4 месеца	Спроведен	Новембар 2015 – март 2016.	IT Cooperative Вараждин, ХР	3,8	Савска комисија
Студија процене утицаја на животну средину и главни пројекат пловног пута реке Саве (деоница Брчко – Сисак)	~ 2 године	У току	Завршен је преглед прелиминарне документације; Израда главног пројекта на чекању	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (преглед); Witteveen+Bos, NL (главни пројекат)	2.125,0	Европска комисија (РА ХР)
					375,0	ХР
Разминирање и пројектна документација (студија процене на животну средину и главни пројекат) за пловни пут реке Саве (деоница Београд – Брчко)	~ 2 године	У току	Имплементација на чекању	AECOM, ES (студија); VPB и IGH, HR (главни пројекат)	5.270,0	Европска комисија (РА БиХ)
Имплементација речних информационих сервиса за слив реке Саве (Сава РИС-а)	3 године	У току	У Србији, спроведен	Пловпут, РС	~ 1.100,0	Европска комисија
			У Хрватској, спровођење започело у августу 2015.	РГО комуникације, ХР	1.360,0	Европска комисија (РА ХР)
			У БиХ, у току је прикупљање финансијских средстава		240,0	ХР
Обнова Луке Брчко		У току	Започео 2012. Израђена пројектна документација. Преговори о финансирању радова на чекању.		5.800,0	Светска банка
Управљање информацијама						
Успостављање и завршетак ГИС-а за слив реке Саве – 1. фаза имплементације	4 године	Спроведен	Део 1: мај 2010 – август 2012. Део 2: фебруар 2014 – децембар 2015.	IN2 Ltd., Загреб и IGEA Ltd., Вараждин, ХР	168,0	Европска комисија
					22,0	Савска комисија
Хидролошка и метеоролошка питања						
Успостављање ХИС-а за реку Саву	9 месеци	Спроведен	март 2015 – јануар 2016.	IN2 Ltd., Загреб и IGEA Ltd., Вараждин,	20,0	Европска комисија/ ICPDR

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
				ХР	17,0	Влада Финске
					5,0	Савска комисија
Обнова и модернизација мреже за хидрометеоролошко посматрање и процедура размене у РС и БиХ	2 године	У току	Започео у јануару 2015.	Фински метеоролошки институт, ФИ	~ 400,0	Влада Финске
Питања климатских промена						
Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве	6 година	Спроведен	Јун 2009 – август 2015.	Светска банка	~ 240,0 (~ 300 k\$)	Светска банка

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу/ раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Буџет (хиљада €)	Извор финансирања
Учешће јавности и укључивање интересних група						
Подстицање укључивања интересних група у управљање сливом реке Саве – Према успостављању Савског партнерства	9 месеци	Спроведен	Новембар 2010 – децембар 2015; Очекује се подношење завршног извештаја	GWP-Med	~ 50,0	UNESCO, Европска комисија, GWP- Med
Јачање учешћа јавности и укључивање интересних група у сливу реке Саве	18 месеци	У току	Започео у децембру 2014; Завршава се у јуну 2016.	Савска комисија	47,5	Влада САД, USAID

ДОДАТАК IV. Попис планираних пројеката повезаних са *Оквирним споразумом*Пројекти директно повезани са циљевима *Оквирног споразума* („Листа А”)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој пловидбе						
1	Грађевински радови за обнову пловног пута реке Саве	5-6 година	Развој главног пројекта у току	~ 85.000	IPA, Светска банка, EBRD	По завршетку главног пројекта
2	Успостављање система за прикупљање, обраду и одлагање опасног и бродског отпада на реци Сави	~ 5 година	Идејни пројекат доступан	~ 4.000	IPA, IPF	По успостављању новог правног и финансијског оквира, предлог COWANDA
Управљање речним сливом						
3	Оцена биоразноврсности и еколошког статуса наноса, воде и биота у сливу реке Саве	2 године	Предлог пројекта доступан; Добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4; „Брзи старт“ пројектна апликација STAWA, финансиран у склопу ‘START – Фонда за пројекте дунавског региона’, спровођење у току	1.490	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде финансијска средства
4	Према одрживом управљању наносом у сливу реке Саве	~ 2,5 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	
5	Заштита и одрживо коришћење водних ресурса из алувијалних аквифера у сливу реке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	
6	Израда 2. Плана управљања сливом реке Саве	~ 4 године	Идејни пројекат укључен као корак бр.8 у план акције 2 у склопу EUSDR PA4	/	Фондови ЕУ, GEF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Спречавање и контрола акцидената						
7	Сигурносни систем за управљање загађењем вода за слив реке Саве	2,5 године	Предлог пројекта доступан; Добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5; Пројектна апликација достављена након 1. позива за достављање предлога пројекта у оквиру Дунавског програма транснационалне сарадње	1.400	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде финансијска средства
Управљање информацијама						
8	Успостављање и завршетак ГИС-а за реку Саву – 2. и 3. Фаза имплементације	~ 3 године (2. фаза)	Идејни пројекат укључен као корак бр.5 у плану акције 3 („Подршка системима за прикупљање података које је развила ICPDR“) у склопу EUSDR PA4	/	Фондови ЕУ, GEF	
Хидролошка и метеоролошка питања						
9	Хидролошка студија за слив реке Саве	2,5 године	Доступан детаљан програм (ТоR); Добила писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.250	Фондови ЕУ (нпр. DTP), GEF	Спреман за имплементацију чим се обезбеде финансијска средства

Остали регионални пројекти корисни за спровођење *Оквирног споразума о сливу реке Саве* („Листа Б”)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој речног туризма						
1	Мастер план за развој наугичког туризма за слив реке Саве	~ 1 година	Доступан сажетак пројекта	500 – 1.000	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	
2	Успостављање понтонске мреже за туристичка пловила дуж реке Саве	~ 1 година	Доступан предлог пројекта	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	Спреман за имплементацију чим се обезбеде финансијска средства
3	Мастер план за развој екотуризма за слив реке Саве	~ 1 година	„Смернице за прекогранични екотуризам у сливу реке Саве”; Техничка помоћ за припрему будућих корака (<i>Sava Ecotour</i>) је завршена; Апликација за пројекат <i>Екотуризам мочвара у сливу реке Дунав</i> поднешена након 1. позива за достављање предлога пројектата у склопу DTP	~ 500	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	
4	Успостављање ‘еко-значке’ за слив реке Саве	6 месеци	„Смернице за прекогранични екотуризам у сливу реке Саве” доступне	~ 100	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	
5	Развој бициклистичких стаза дуж реке Саве	/	Предлог пројекта за фазу 1 (развој иницијалног концепта) је доступан; Пројектна апликација је поднешена након 1. позива за достављање предлога пројектата у склопу DTP	~ 75 (фаза 1)	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	Спреман за имплементацију (фаза 1) чим се обезбеде финансијска средства
Развој малих и средњих предузећа						
6	Развој инфраструктуре за производњу хране и узгој рибе у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
7	Развој инфраструктуре за третман	/	/	/	WBIF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
	отпадних вода и ђубрива у сливу реке Саве					
8	Развој малих хидроелектрана у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
9	Развој малих бродоградилшта и малих лука/марина у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
Prostorni razvoj						
10	Концепт интегрисаног просторног развоја за слив реке Саве	/	Идејни пројекат доступан	/	Фондови ЕУ (нпр. DTP)	

ДОДАТАК V. Попис састанака одржаних са интересним групама које је организовала или коорганизовала Савска комисија током финансијске 2015. године

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
1.	Састанак са представницима националних институција Страна <i>Оквирног споразума</i> на тему имплементације система прогнозе и упозорења од поплава за слив реке Саве	7. мај 2015.	Загреб	Савска комисија
2.	Састанак „кључне“ радне групе за имплементацију пројекта <i>“Сава ГИС”</i>	8. мај 2015.	Загреб	Савска комисија
3.	Саветодавна радионица на тему пројекта <i>Sava Nexus</i>	25. мај 2015.	Загреб	Савска комисија, UNECE
4.	Посета делегације централно-азијских земаља Савској комисији	27. мај – 2. јун 2015.	Загреб, Бихаћ, Сисак, Лоњ. поље	Савска комисија, GIZ
5.	4. састанак Парламента младих са слива реке Саве	29-30. мај 2015.	Бихаћ	Савска комисија, НП Уна
6.	Старт међународне бицикличке туре „Сава 2015“	29. мај 2015.	Зеленци (Крањ. Гора)	Град Крањска Гора, Савска комисија
7.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	30. мај 2015.	Љубљана	Град Љубљана, Савска комисија
8.	Савски сајам (у склопу пројекта „Лијепа наша Сава“)	30-31. мај 2015.	Загреб	Соса-Сола НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
9.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	1. јун 2015.	Сисак; НП „Лоњско поље“, Крапје	Туристичка организација Сисак, НП „Лоњско поље“, Савска комисија
10.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	2. јун 2015.	Градишка	Општина Градишка, Савска комисија

Међународна комисија за слив реке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
11.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	3. јун 2015.	Славонски Брод	Град Славонски Брод, Савска комисија
12.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	4. јун 2015.	Оцак, Брчко	Оцак, Дистрикт Брчко, Савска комисија
13.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2015“	5 јун 2015.	Сремска Митровица	Општина Сремска Митровица, Савска комисија
14.	Крај Међународне бицикличке туре „Сава 2015“	6. јун 2015.	Београд	Републичка дирекција за воде, “Србијаводе”, Савска комисија
15.	Састанак са представницима националних институција Страна <i>Оквирног споразума</i> на тему имплементације система прогнозе и упозорења од поплава за слив реке Саве	10. јун 2015.	Загреб	Савска комисија
16.	18. састанак сталне стручне групе за пловидбу (PEG NAV)	15-16. јун 2015.	Загреб	Савска комисија
17.	Састанак „кључне“ радне групе за имплементацију пројекта “Сава ГИС”	16. јун 2015.	Загреб	Савска комисија
18.	29. састанак сталне стручне групе за управљање речним сливом (PEG RBM)	17-18. јун 2015.	Загреб	Савска комисија
19.	Радионица на тему учешћа јавности у 2. циклусу планирања управљања сливом реке Саве (Sava RBMP)	18. јун 2015.	Загреб	Савска комисија, GWP CEE
20.	12. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за географски информациони систем - ГИС (<i>Ah GIS EG</i>)	1. јул 2015.	Загреб	Савска комисија
21.	Почетни састанак на тему успостављања Сава ХИС-а	1. јул 2015.	Загреб	Савска комисија
22.	Састанак „кључне“ радне групе за спровођење пројекта <i>У правцу израде практичних смерница за одрживо управљање наносом коришћењем слива реке Саве као огледног примера</i>	2-3. јул 2015.	Загреб	Савска комисија

Међународна комисија за слив реке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
23.	Министарски састанак о регионалној сарадњи у области вода у сливу реке Саве	6. јул 2015.	Брчко	Савска комисија
24.	38. седница Савске комисије	6-7. јул 2015.	Брчко	Савска комисија
25.	Састанак на тему имплементације пројекта <i>STAWA</i>	9. јул 2015.	Загреб	Савска комисија
26.	Радионица на тему праћења наноса у сливу реке Саве	3-4. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
27.	27. састанак сталне стручне групе за заштиту од поплава (PEG FP)	9-10. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
28.	6. састанак о спровођењу <i>Заједничке изјаве о унутрашњој пловидби и одрживости животне средине у сливу реке Дунав</i>	10-11. септембар 2015.	Беч	DC, ICPDR, Савска комисија
29.	2. радионица о Сава ГИС-у	21. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
30.	13. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за ГИС (<i>Ah GIS EG</i>)	22. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
31.	11. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања (<i>Ah HM EG</i>)	22. септембар 2015.	Загреб	Савска комисија
32.	20. састанак сталне стручне групе за спречавање и контролу акцидената (PEG APC)	6. октобар 2015.	Загреб	Савска комисија
33.	Презентација <i>Приручника за пловидбу на реци Сави</i>	9. октобар 2015.	Београд	Саобраћајни факултет Београд, МЦТИ РС, Савска комисија
34.	39. седница Савске комисије	19-20. октобар 2015.	Загреб	Савска комисија
35.	10. састанак капетана капетанија са реке Саве	28-29. октобар 2015.	Сисак	Савска комисија, ММАТИ ХР

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
36.	30. састанак сталне стручне групе за управљање речним сливом (PEG RBM)	5-6. новембар 2015.	Загреб	Савска комисија
37.	Радионица о мерама управљања ризиком од поплава и везама са Оквирном директивом Европске уније о водама	11-12. новембар 2015.	Загреб	UNESCO, WMO, ICPDR, Савска комисија
38.	5. конференција о уређењу и вишенаменском коришћењу реке Саве	3-4. децембар 2015.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и друге организације
39.	Обука за коришћење Сава ГИС-а	9. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
40.	Обука за коришћење Сава ХИС-а	10. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
41.	40. седница Савске комисије	14. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
42.	9. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за финансијска питања (<i>Ah FIN EG</i>)	17. децембар 2015.	Загреб	Савска комисија
43.	Презентација Сава ГИС-а и Сава ХИС-а	21. децембар 2015.	Љубљана	МОП СИ, Савска комисија
44.	Студијска посета Хрватској за чланове Савског савета за воде из БиХ и Србије	17-19. јануар 2016.	Загреб, Лоњ-ско поље	НВО „Слап“, Савска комисија
45.	28. састанак сталне стручне групе за заштиту од поплава (PEG FP)	26-27. јануар 2016.	Загреб	Савска комисија
46.	Саветодавна радионица на тему „Sava Nexus – научене лекције и даљи кораци”	28. јануар 2016.	Сарајево	Савска комисија, UNECE
47.	Национална саветодавна радионица на тему „Sava Nexus – научене лекције и даљи кораци”	29. јануар 2016.	Београд	Савска комисија, UNECE
48.	12. састанак <i>Ad-hoc</i> стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања (<i>Ah HM EG</i>)	1. фебруар 2016.	Загреб	Савска комисија

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
49.	Радионица у оквиру пројекта <i>STAWA</i>	10-12. фебруар 2016.	Љубљана	Савска комисија
50.	41. седница Савске комисије	17-18. фебруар 2016.	Београд	Савска комисија
51.	1. састанак Савског савета за воде	18-19. фебруар 2016.	Београд	Савска комисија
52.	Састанак са директорима НХМС из слива реке Саве	23. фебруар 2016.	Загреб	Савска комисија
53.	Обука о систему раног упозоравања на опасност од поплава (AEWS) за званичнике из земаља слива реке Саве	16. март 2016.	Загреб	Савска комисија

ДОДАТАК VI. Преглед активности спроведених у склопу прославе Дана реке Саве 2015. године

Прослава дана реке Саве 2015. године, која је одржана у периоду од 29. маја до 3. јула 2015. године, обухватала је догађаје који су директно организовани од стране Савске комисије и догађаје који су организовани кроз националне пројекте Страна *Оквирног споразума* (нпр. пројекти друштвене одговорности компаније *Coca Cola*).

Централни догађаји које је организовала Савска комисија су били 4. састанак Парламента младих са слива реке Саве и 2. Међународна бициклическа тура „Сава 2015“ (слике 12 и 13).

Слика 12. Постери који најављују догађаје које је организовала Савска комисија у склопу прославе Дана реке Саве 2015. године

Слика 13. Лого састанка Парламента младих са слива реке Саве 2015. и Међународне бициклическе туре „Сава 2015“

Састанци Парламента младих са слива реке Саве се традиционално организују као окупљања средњошколаца из свих земаља Страна *Оквирног споразума*, са циљем да се подигне свест младе популације о изванредним вредностима животне средине и економском потенцијалу, могућностима коришћења воде, важности заштите воде и воденог екосистема, као и важности прекограничне сарадње у сливу реке Саве.

Састанак Парламента младих са слива реке Саве 2015 – 4. окупљање ученика – је организовано 29-30. маја 2015. године у Бихаћу, уз подршку Владе САД-а (кроз пројекат *Јачање јавног учешћа и укључивања интересних група у сливу реке Саве*), UNDP ВиН и компаније *Coca Cola HBC* за Хрватску, Србију и Словенију. Око 50 ученика и

наставника из 8 средњих школа које долазе из Страна потписница *Оквирног споразума* су окупљени на овом догађају. Школе учеснице су одабране на основу резултата такмичења у фотографији под називом *Живи са реком и на реци* које Савска комисија организује како би подигла свест младих о природним лепотама реке Саве и њених притока, ризицима по животну средину који су везани за људску активност, као и потребу за животом и економским развојем у хармонији са природом, а користећи фотографије као медијум.

Осим презентације и изложбе најбољих фотографија, на састанку су разматрани стратегија и акциони план Парламента младих за идућу годину, као и могућност побољшања комуникације међу младим коришћењем модерних технологија. Информације о састанку су подељене путем низа медија и веб портала у земљама Странама *Оквирног споразума*. Тренутно су у току припремне активности за 5. састанак Парламента.

Друга Међународна бицикличка тура дуж реке Саве – „Сава 2015“ – је одржана од 29. маја до 6. јуна 2015. године. Деветодневна тура дуга 962 km је обухватала цели ток реке Саве од извора реке Саве Долинке до ушћа реке Саве. Кључна група шест искусних бициклиста из четири земље је прешла бициклима читаву раздаљину, док су се други бициклисти и грађани придруживали групи на одређеним деоницама. Главни циљеви бицикличке туре су били промовисање могућности за развој бицикличких рута дуж реке Саве и других врста одрживог речног туризма као и ширење кључних порука везаних за прославу Дана реке Саве. У складу с тим, догађаји и дружења бициклиста са представницима локалних власти и грађанима су организовани (од стране локалних власти) на око 20 локација дуж реке Саве, укључујући све велике градове у четири земље. Осим медијског праћења догађаја, креиран је и специјалан линк на интернет страници Савске комисије, на којем су обезбеђене све релевантне информације о бицикличкој тури, укључујући кратке извештаје о бицикличким и фотографије снимљене у току туре. Осим тога, видео снимак целокупне бицикличке туре је припремљен и стављен на интернет страницу Савске комисије.

Осим догађаја које је организовала Савска комисија, одређени број активности је спроведен кроз националне пројекте Страна потписница *Оквирног споразума*, у које је Савска комисија била укључена као партнер или гост зависно од врсте пројекта:

- У Босни и Херцеговини, где је одржан 4. састанак Парламента младих на сливу реке Саве, веома важан допринос организацији догађаја су дали Национални парк „Уна“ и Медицинска школа Бихаћ. Поред тога, рафтинг клуб „Кањон“ из Бање Луке је организовао еколошку рафтинг регату на рекама Врбас и Сава (од Бање Луке до Београда) и читав низ догађаја у градовима на рекама, у периоду од 22. септембра до 8. октобра 2015. године, са циљем да се промовише рафтинг и речни туризам, као и да се јачају везе између општина и градова у сливу.
- У Хрватској је настављено спровођење пројекта *Лијена наша Сава*, који финансира *Coca-Cola HBC* Хрватска. У 7. години спровођења пројекта, број партнера пројекта је додатно нарастао на преко 45 организација и институција (укључујући Министарство пољопривреде, Министарство поморства, промета и инфраструктуре, компанију *Coca-Cola HBC* Хрватска и Савску комисију), што указује на континуирану успешност пројекта. На основу сличног концепта као и претходних година, пројекат је организовао четири Савска сајма (у Загребу, Сиску, Жупањи и Славонском Броду), које је посетило више од 20.000

посетилаца (на основу података компаније *Coca-Cola*). Поред медијске покривености, информације о догађајима су такође преношене преко интернет странице пројекта и друштвене мреже Фејсбук.

- У Србији, прослава је обухватала и низ различитих активности које су спровођене у неколико градова на реци Сави, означавајући тако и почетак обележавања Дана реке Дунав 2015. године у Србији. Догађаји, које је организовала Дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са локалним невладиним организацијама и цивилним сектором, обухватили су чишћење речних обала, еколошке едукативне радионице и уметничке радионице за ђаке основних и средњих школа, као и образовне презентације за младу популацију и грађане уопштено. Догађаји су промовисани или приказивани у националним, регионалним и локалним медијима, као и на интернет страницама низа институција и организација у Србији.
- У Словенији је настављено спровођење пројекта друштвене одговорности под називом *Mojaraka.si*, који финансира компанија *Coca-Cola HBC* Словенија. Током 2015. године, пројекат је обухватао и такмичење ђака по основним и средњим школама за најбољи станд-уп шоу „Одрживи развој (здравље, природа, економија)”.

Савска комисија је имала представнике на већини горе наведених догађаја. Важно је нагласити добру сарадњу између Савске комисије и организатора догађаја у земљама Странама *Оквирног споразума* која је допринела укупном квалитету прославе Дана реке Саве.

У склопу прославе, Савска комисија је поделила низ различитих промотивних публикација и промотивних чланака.

ДОДАТАК VII. Попис скраћеница

AEWS	Accident Emergency Warning System Систем раног упозоравања на опасност од акцидената
APC	Accident Prevention and Control Спречавање и контрола акцидената
BA или B&H / BiH	Bosnia and Herzegovina Босна и Херцеговина
BRGM	Bureau de Recherches Géologiques et Minières, France Институт за рударска и геолошка истраживања, Француска
BG	Republic of Bulgaria Република Бугарска
CCNR	Central Commission for Navigation on the Rhine Централна комисија за пловидбу на реци Рајни
CESNI	European Committee for drawing up standards in inland navigation Европски одбор за израду стандарда у области унутрашње пловидбе
CEVNI	<i>European Code for Inland Waterways</i> <i>Европски правилник за унутрашње пловне путеве</i>
CO	Country Office Државна канцеларија
COWANDA	<i>Convention for Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Конвенција о управљању отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом</i>
DC	Danube Commission Дунавска комисија
DTP	Danube Transnational Programme Дунавски програм транснационалне сарадње
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development Европска банка за обнову и развој
EC / ЕК	European Commission Европска комисија

EG / SG	Expert Group (of the ISRBC) Стручна група (Савске комисије)
EIA	Environmental Impact Assessment Процена утицаја на животну средину
ES / Š	Kingdom of Spain Краљевина Шпанија
<i>Espoo Convention</i> <i>Espoo конвенција</i>	<i>UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context</i> <i>UNECE Конвенција о процени утицаја на животну средину прекограничном контексту</i>
EU	European Union Европска унија
EUSDR	<i>EU Strategy for the Danube Region (EU Danube Strategy)</i> <i>Стратегија Европске уније за регион Дунава (Дунавска стратегија Европске уније)</i>
<i>FASRB</i>	<i>Framework Agreement on the Sava River Basin</i> <i>Оквирни споразум о сливу реке Саве</i>
FFWS	Flood Forecasting and Warning System Систем прогнозе и упозорења од поплава
FIN	Financial Issues Финансијска питања
FP	Flood Prevention Одбрана од поплава
FRM	Flood Risk Management План управљања поплавама
FY	Financial Year (of the ISRBC) Финансијска година (Савске комисије)
GEF	Global Environment Facility Глобални фонд за животну средину
GIS/ГИС	Geographical Information System Географски информациони систем
GIZ	German Agency for International Cooperation Немачка агенција за међународну сарадњу

GWP	Global Water Partnership Глобално партнерство за воде
GWP CEE	Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe Регионално партнерство Глобалног партнерства за воде за Централну и Источну Европу
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the GWP Медитеранско регионално партнерство Глобалног партнерства за воде
HAW	Hochschule für Angewandte Wissenschaften Hamburg, Hamburg University of Applied Sciences, Germany Висока школа за примењене науке, Универзитет примењених наука, Хамбург
HBC	<i>Hellenic Bottling Company</i>
HIS/ХИС	Hydrological Information System Хидролошки информациони систем
HM(I)	Hydrological and Meteorological Issues Хидролошка и метеоролошка питања
ХР	Republic of Croatia Република Хрватска
HU	Hungary Мађарска
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River Међународна комисија за заштиту реке Дунав
ИНР	International Hydrological Programme Међународни хидролошки програм
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Инструмент предприступне помоћи
IPF	Infrastructure Projects Facility (for the Western Balkans) Фонд за инфраструктурне пројекте (за Западни Балкан)
ISI	International Sediment Initiative Међународна иницијатива за нанос
ISRBC	International Sava River Basin Commission (Sava Commission) Међународна комисија за слив реке Саве (Савска комисија)

JRC	Joint Research Center (of EC) Заједнички истраживачки центар (Европске комисије)
LiDAR	Light Detection and Ranging Светлосна детекција и позиционирање
MA HR	Ministry of Agriculture of the Republic of Croatia Министарство пољопривреде Републике Хрватске
MCTI RS	Ministry of Construction, Transport and Infrastructure of the Republic of Serbia Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
ME / CG	Montenegro Црна Гора
MMATI HR	Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure of the Republic of Croatia Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
MOP SI	Ministry for Environment and Spatial Planning of the Republic of Slovenia Министарство за околиш и просторно планирање Републике Словеније
NAV	Navigation Пловидба
NGO / НВО	Non-Governmental Organization Невладина организација
NHMS / НХМС	National Hydro-Meteorological Service Национална хидро-метеоролошка служба
NL	The Netherlands Низоземска
NP	National Park Национални парк
OSCE / ОЕБС	Organization for Security and Cooperation in Europe Организација за европску безбедност и сарадњу
PA	Priority Area (of the EU <i>Strategy for the Danube Region</i>) Приоритетно подручје (<i>Дунавске стратегије Европске уније</i>)

PEG	Permanent Expert Group (of the ISRBC) Стална стручна група (Савске комисије)
PR	Public Relations Односи с јавношћу
Q	Quarter of a year Квартал године
RBM	River Basin Management Управљање речним сливом
RBMP	<i>River Basin Management Plan</i> <i>План управљања речним сливом</i>
RCC	Regional Cooperation Council Савет за регионалну сарадњу
REC	Regional Environmental Center Регионални центар за животну средину
RIS/РИС	River Information Services Речни информациони сервис
RO	Romania Румунија
RS	Republic of Serbia Република Србија
SedNet	European Sediment Network Европска мрежа интересних група које се баве управљањем наносом
SEE	South East Europe Југоисточна Европа
SI	Republic of Slovenia Република Словенија
SK	Slovak Republic Република Словачка
SRBA	Sava River Basin Analysis Анализа слива реке Саве

STAWA	Project <i>Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin</i> Пројекат <i>Према процени еколошког стања водних тела у сливу реке Саве</i>
SWC	Sava Water Council Савски савет за воде
SWMI	Significant Water Management Issues Значајна питања управљања водама
ToR	Terms of Reference Пројектни задатак
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe Економска комисија Уједињених нација за Европу
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација
U.S. / SAD	United States (of America) Сједињене Америчке Државе
USACE	United States Army Corps of Engineers Јединица за инжињерију Војске САД-а
USAID	U.S. Agency for International Development Америчка агенција за међународни развој
USG	U.S. Government Влада Сједињених Америчких Држава
VMM	Flemish Environment Agency, Belgium Фламманска агенција за животну средину, Белгија
WANDA	<i>Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Управљање отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом</i>
WATCAP	<i>Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin</i> <i>Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве</i>
WB / СБ	World Bank Светска банка

WBIF	Western Balkan Investment Framework Оквир за инвестиције на Западном Балкану
WFD	<i>Water Framework Directive</i> (of EU) Оквирна директива о водама (Европске уније)
WMO	World Meteorological Organization Светска метеоролошка организација
WWF	World Wildlife Fund Светски фонд за природу